

vezi a vándortanítókat, lépünk mi munkába, oktasuk, tanítsuk, vezessük a kis- és törpebirtokosokat, tömörítsük őket szövetkezetekbe, hogy okoszerű gazdálkodást fejtsenek ki ugy a maguk, mint az ország érdekében. Foglalkozunk velük szeretettel, a kitarásra buzdítva, igyekezzünk megnyerni bizalmukat, nehogy a lelketlen igazgatók találjanak utat szívükhöz s felhasználják őket romboló céljaik érdekében. Legyünk tanácsadók, tanítók, vezetők.

Erre a nemes, a nemzet gyarapodását célzó nagy-jelentőségű munkára hívom fel kedves kartársaim figyelmét s hiszem, hogy szavaim nem fognak a pusztába kiáltó szavaként meghallgatás nélkül elhangzani, hanem lelkesedéssel sietünk a nemes cél szolgálataira s ezáltal sokat szenvedett hazánk mezőgazdasága többtermelésének előmozdítására.

Tápiógyörgye. Szabó Lajos urad. tisztartó.

II.

Magyarország mai életében különösképpen fontos szerepet játszik az a kérdés, hogy a földhöz jutott kisemberek nagy tömegeinek megélhetését előbbrevigyük és megjavítsuk.

Ma Magyarországon mindenkinek tanulni, dolgozni és áldozatot kell hozni, mert egy megcsontított országot tanulás, tudás, munka és áldozathozás nélkül nem lehet fenntartani és megmenteni. Magyarországon csak a magyar föld és a földművelő nép rög iránti szeretete, tudása és szorgalma biztosítja a jövőt.

A magyar nép, különösen a kisgazdatársadalom, amely az országnak több mint 70 százalékát teszi, dolgozik és példát ad a munkában.

De pénz nélkül, állat és felszerelés nélkül a földhözjutottak megfelelően boldogulni nem tudnak. Enélkül a földhözjutottak földjeiken eredményesen gazdálkodni képtelenek s egyszerű, kezdetleges gazdálkodási módjukkal, még a rájuk rótt kötelezettségnek sem tehetnek eleget. Ezért hát mulasztatlanul támogatnunk kell őket.

Elsősorban jó gépekre, jó gazdasági eszközökre van a közbirtokosságoknak szüksége, melyekkel kifogástalanul és szakszerűen művelheti meg földjeit.

Ha a termelők minden községben gépbeszerzőszövetkezetet alakítanak, akkor a falvakban és községekben minden ember a legjobb ekével szántathat, a legjobb boronával boronálhat s a legmegfelelőbb porhanyítóval, kapálóékével — kultivátorral — keverheti talaját, buktathatja le tarlóját. Ha az istállótrágyát előírás szerint, mintaszerűen kezeli s évről-évre rendszeresen és jól kezelt istállótárgyával végzi a trágyázást, akkor a kisgazdáknak is rendes évi termésátlagaik lesznek; hozzá még a viszonyoknak és a helyi körülményeknek legjobban megfelelő vetésszámot is alkalmaz és azt be is tartja.

Ha pedig mindezekre a fenti beruházásokra vagy forgótőkére pénz igényel a kisgazda, ott van a falusi, körzeti magyar Országos Központi Hitelszövetkezet, mely tagjainak mindenkor előnyös feltételek mellett nyújt segílyt és ad kölcsönt.

A földhözjutottak megélhetésének biztosítása céljából ezidőszereint általában két mód kínálkozik:

Az egyik az volna, ha a most átvett földcsékevel rendelkező emberek erre alkalmas helyeken a kertgazdálkodásra térhetnének át, biztosabb lenne megélhetésük, mert a megkapott pár hold földön való külterjes gazdálkodás utján kevés eredményt lehet elérni.

Ellenben, ha azon a néhány hold földön, feltéve, hogy a kertgazdálkodásra is alkalmas, magyar bogárrendszerű kertészkedés módjára kertgazdálkodás állítatik be, sokkal jobb és biztosabb anyagi eredmények lesznek elérhetőek.

A kertgazdálkodás mai beállításainál az lenne a legnehezebb kérdés, vajon lehetne-e mindenütt megfelelően értékesíteni a kerti terményeket? Csak ugy lehetne ezt a nehéz kérdést megoldani, ha a földművelésügyi kormányzat termelő és értékesítő szövetkezetek létesítése utján a körzeti központokban kerti terményeket feldolgozó, szárító és konzerváló telepeket létesítene, miáltal szárított vagy feldol-

gozott állapotban sokkal jobban és könnyebben lehetne a terményeket értékesíteni.

Ennek a nagy horderejű szociális kérdésnek a megoldása ugyan nem máról holnapra történne meg, de mivel ennek megoldásához igen nagy érdekek fűződnek, a földművelésügyi kormány alapos megfontolás után idővel ezt is megvalósíthatja; miáltal nemcsak a mai földbirtokreform rendezése folytán földhözjutottak jobbélts és biztos megélhetése értenék el, hanem egyuttal az ország érdekei és jövődelmi forrásai is nagy mértékben növeltenének. Ha a földművelésügyi kormányzatnak sikerülne bárhogy is ezt a kérdést tető alá hozni és megvalósítani, ezáltal az egy-kétholdas földhözjutottak és törpebirtokosok életkörülményeik oldandó meg, mert így a nekik átadott kis földjeiken biztos megélhetést találhatnának. Szerény véleményem szerint az egész akció uty lehetne megoldani és elintézni, ha gondos megszerzés útján először körzetenkint kertészeti termelő és értékesítő szövetkezetek állítatnának fel, amellyel kapcsolatosan vetőmag és trágyabeszerzési hitelről is történne gondoskodás, utána pedig az arra hivattak helyszínére kiszállva megfelelő utmutatással és oktatással látnák el az egyes termelőszövetkezetek tagjait.

A második kérdés, amellyel a most földhözjutottak közül különösen a hadirokkantoknak, hadiárvaoknak és hadiözvegyeknek a megélhetését lehetne előmozdítani és biztosítani, a háziipar meghonosítása és bevezetése volna. A háziipar fejlesztése és bevezetése is egyik jelentős tényezője lehet a földhözjutott kisemberek anyagi jóléte előmozdításának és megélhetésbiztosításának. Mert a földbirtokrendezés folytán földhözjutott egy-kétholdas kisembereknek mint hadirokkant, hadiárva és hadiözvegyeknek a téli hónapokban, sőt az év legnagyobb részében ugy sincs mivel foglalkozniok, míg a háziipar bevezetése által foglalkoztatva lennének.

A kisemberek háziipari berendezésénél is először egységes szervezetségre és egységes irányításra volna szükség, azonkívül a földművelésügyi kormány részéről olcsó és jó anyaggal láttatnának el a háziiparral foglalkozók. A háziipari készítmények értékesítéséről pedig szövetkezetek utján történhetne megfelelő gondoskodás.

Az egységes szervezés és irányítás utján ki kellene tanítani a most földhözjutott kisembereket olyan háziipari tárgyak készítésére, amelyekből nagy ugyan a fogyasztás, sokat termelhet és mégis jól jövedelmez. A háziipar bevezetése által egyes vidékeken az ottani földhözjutottaknak nemcsak a megélhetését, de az állandó jólétet is biztosítani és előbbre vinni lehetne.

A kertgazdálkodás megvalósítása és a háziipar elterjesztése, bevezetése és fejlesztése, termelő- és értékesítő szövetkezeti utton való megszervezése, százezrek, idővel milliók jólétét és boldogulását jelenthetné.

Kovács Pál, gazdasági tanár.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A nemesített magyar őszi árpa.

Évek óta vitás kérdés az, hogy milyen fajta őszi árpát termeljünk. Hazait-e, vagy idegen fajtát?

Az idegen, főleg német fajtájú őszi árpák termelése mellett azok érveltek, akik azt állították, hogy nekünk még minősen kellőképpen kitenyészített nemesített őszi árpánk.

Ennélfogva több helyütt összehasonlító kísérleteket állítottak be a kérdés eldöntésére.

A tápiógyörgyei uradalomban mi is állítottunk be összehasonlító termelési kísérleteket háromféle német és a Székács-féle őszi árpával s a két év eredményét az alábbi kimutatásban közölöm:

Sorszám	Az őszi árpa fajtája	Terület 1200 m. hold	T e r m é s					
			kereszt			szem		
			szín	kaparék	összes	kg.	kg.	kg.
1.	Heil-féle frank	3	38	4	126	1322	440	
2.	Borries-féle Mammuth	3	42	5	14	1290	439	
3.	Ackermann-féle Victoria	3	41	5	14	1195	395	
4.	Székács-féle	600	38	3	15	1354	507	

Sorszám	Az őszi árpa fajtája	Terület 1200 m. hold	T e r m é s							
			kereszt			szem				
			szín	kaparék	összes	kg.	kg.	kg.		
1.	Heil-féle frank	10	180	11	18	8,510	851	48	52	60
2.	Borries-féle Mammuth	12	240	30	20	10,680	891	41	64	63
3.	Ackermann-féle Victoria	10	170	13	17	7,525	752	42	62	63
4.	Székács-féle	19	482	63	25	22,100	1163	43	64	64

Ha figyelemmel nézzük a fenti táblázatokat, azonnal látjuk, hogy az egyenlő viszonyok között termelt német és magyar őszi árpa terméshozama a magyar őszi árpa javára billent a mérleget. Ami természetes is.

Az idegenből behozott növényfajtáknak először meg kell honosodnia. Ezek nem bírják a mi szélsőséges, szárazságra hajló természeti viszonyainkat és éppen ezért nem érjük el velük a hozzájuk fűzött nagy reményeket.

A magyar nemesített őszi árpa, mint a Székács-féle hazai anyafajtából, a hazai viszonyoknak megfelelőleg tenyésztetett ki s így ellen is áll a nagy szárazságnak és termése a viszonyoknak megfelelőleg biztosabb, mint az idegenből drága pénzen importált őszi árpáké.

Az 1923/24. évi termés alacsony voltát a frittlégy nagymérvű kártétele okozta, azonkívül a gyakori száraz fagyok is megritkították az annagy is gyeuge vetéseket. De ez évben is a nagyobb termést a Székács-féle őszi árpa adta.

Bár az 1924/25-ös termelési év sem volt teljesen jó, de jobb volt az előző évinél s így a terméshozam is magasabb lett. Ez évben is az egyenlő viszonyok között, egyenlően megmunkált, egyenlő táperjű földbe vetett őszi árpák közül a legnagyobb termést a Székács-féle őszi árpa adta ugy szemben, mint szalmában, a Székács-féle őszi árpa magja szebb, teltebb, mint a német őszi árpáké és hektolitersúlya is magasabb, ami a jobb minőségét mutatja.

A Székács-féle őszi árpa közepmagas, erős szalmájú, fagyálló, jól bokrosodó, tömött kalászu, szép telt szemű.

Itt még, mint az összes őszi árpáknál, a kalászok nagyságának (hosszuságának) javításával lehetne a termést is fokozni.

Érdekes megfigyelést tettem a fenti összehasonlító kísérleteknél.

Míg a német őszi árpák már ősszel felfelé igyekeznek növekedésükben, addig a Székács-féle ősszel erősebben megbokrosodott és szára inkább elhajlik ugy kuszószerűleg, mintha éreznék, hogy nekik a tél folyamán esetleg egy nagyobb hótakaró nyomásának kell engedelmkedniük, hogy az le ne törje. Azonkívül a fagnak is jobban tud ellenállni az a növény, melynek szárai földön fekszenek, mint amelyek szárai állanak.

FORDSON-TRAKTOR raktárról azonnal szállítható

HALTENBERGER VILMOS a FORD-gyárak autorizált képviselője

Telefon: 66-15 Budapest, VI., Nagymező-u. 19.

Speciális szerelt gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, hurgonykiszedő, körfűcészberendezés

Ingyen pácol, mert holdanként 5-10 kg. vetőmagot megtakarít

PORZOL HIGOSAN

viznélküli pácolás. általános higanycsávázó nedves pácoláshoz.

Üszögmentesség — Vetőmagmegtakarítás — Termésfokozás

CHINOIN GYÓGYSZ. ÉS VEGET. TERM. GYÁRA K.-T. UJPEST Mezőgazdasági osztály

TELEFON: 762-85, 122-54, 95-30

Tavasszal erős növekedés. Ez a tulajdolszja, hogy megfelel. Végzett kisrendelkezési viszonyaink sített őszi árpa. Ha pedig a éghajlatunknál felelőleg kitejelesen feles mindíg, drágvetőmagot. Nem vagyúságos —, hoosak azért, haamidőn már magvaink minőt terméshozárnek a külföld is szorítják. Egyszer meg a magyűnősen akkor, idegen. Termeljük mest adó ma kezünk azonhanem mi szá. Tápiógyörgye.

GAZDASÁGI

A talajtan

A talajtan, a kémia, geológia ma már egy-és oly eredményes mezőgazdasági tudomány, ebben az iránylatban a tudomány alkalmazása k... Ez a szervés más, mint épp minden körzettel alkalmazása fo a munkálatok tanácsadó sz vezesse és a. Ezek óta ha többtermelés és behozatali rai jólétének, tésére. A mezőgazdasági tapasztalati rendszerek ki-nyének felállítás tudomány ped ismerésekre ben a képzett segítséget nyu. A felsőduamely ezen a működésbe lép egy laboratóriumban tudománytani igyekszik

FOR

ME

Sz

lisztha

Tavasszal azután az első büttyöknél felfelé hajlva, erős növekedésnek indul.

Ez a tulajdonság a fagyállóságát mutatja s igazolja, hogy a mi viszonyainknak a legjobban megfelel.

Végzett kísérletünk tehát azt igazolja, hogy igenis rendelkezünk kiváló és a mi mostohább természeti viszonyaink között is jó termést adó magyar nemesített őszi árpával.

Ha pedig a mi száraz, rosszul elosztott csapadékú éghajlatunknak van, a mi hazai viszonyainknak megfelelőleg kitenyésztett nemesített őszi árpája, akkor teljesen felesleges, hogy külföldről hozzunk még mindig, drága pénzért gyengébb termést adó idegen vetőmagot.

Nem vagyunk olyan gazdagok — de nem is gazdagos —, hogy a külföldnek fizessünk nagy árakat csak azért, hogy továbbra is kísérletezzünk akkor, amidőn már bebizonyosodott, hogy a mi nemesített magvaink minőség, csirázási erély, csirázási százalék, sőt terméshozam tekintetében nemesak, hogy félértek a külföldi magvakkal, hanem azokat háttérbe is szorítják.

Egyszer már taláijk meg magunkat, becsüljük meg a magunkét s legyünk arra büszkék, különösen akkor, amidőn tudjuk is, hogy jobb, mint az idegen.

Termeljük tehát a mi kitünő és biztos, nagy termést adó magyar nemesített őszi árpánkat s igyekezzünk azon, hogy ne mi hozzunk be külföldről, hanem mi szállítsuk ki külföldre termésfeleslegünket.

Tápiógyörgye.

Szabó Lajos
urad. tisztartó.

GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Sigmund Elek dr.

A talajtani kutatások eredményeinek alkalmazása a gyakorlatban.

A talajtan, melynek legfontosabb segédtudományai a kémia, geológia, fizika, biológia és a bakteriológia, ma már egy teljesen különálló tudományá fejlődött és oly eredmények elérését teszi lehetővé a gyakorlati mezőgazdálkodásban, melyek elkerülhetetlenül teszik, hogy az államhatalom valamely szerve ebben az irányban a legsürgősebben kapcsolatot létesítsen a tudomány felismerései és azok gyakorlati alkalmazása között.

Ez a szerv szerény nézetem szerint nem lehet más, mint éppen a *mezőgazdasági kamarák*, amelyek minden körzeténél minél előbb egy képzett szakember alkalmazása fog szükségessé válni, abból a célból, hogy a munkálatokat elvégezze, a kamara területén mint tanácsadó szerepeljen, a szükséges kísérletezést vezesse és a tudományos vizsgálatokat eszközölje. Évek óta hangzott, hogy ez az egyetlen út a többtermelés megvalósítására és ezáltal a kiviteli és behozatali mérlegünk és az ország összes polgárai jólétének, a nemzet anyagi helyzetének fellendítésére.

A mezőgazdasági termelés hagyományai, gyakorlati tapasztalatok alapján bizonyos gazdálkodási rendszerek kialakulását tették lehetővé és alapörvények felállítására vezettek. A modern talajtani tudomány pedig ezek okait kutatva, ma már oly felismerésekre vezetett, amelyek alapján igen sok esetben a képzett szakember képesítve van hathatós segítséget nyújtani.

A Felsődnunántuli Mezőgazdasági Kamara az első, amely ezen a téren ez év április havában tényleges működésbe lépett és utmutatásain alapján Győrben egy laboratóriumot létesítve, a munkálatokat a legújabb tudományos felismerések alkalmazásával irányítani igyekszik.

Minden föld egy többé-kevésbé élő tömeg, amelyben az élet jelenségei egy ásványi vázon belül folynak. Az élet termékei eme ásványi váz kémizmusát állandóan változtatva, természetesen az újabb élet kialakulását erősen befolyásolják és így a geológiailag egyenlő származású földeket is élettani szempontból évről évre megváltoztatják. Minden élő lény egy aquárium, amelyben sóoldatok keringenek. Ez a földre nézve is fennáll. A sóoldatok savanyúsága, vagy lúgossága a kifejlődő élet minőségére döntő befolyással bír. Az összefüggéseket ezirányban a tudományos kutatás a növényekre nézve is nagyrészt már megállapította. Ezek ismerete mellett módunkba áll már bizonyos behatásokkal a föld sóoldatainak reakcióját megváltoztatni és a termelőndő növény részére öntudatosan kedvezőbb feltételeket biztosítani.

Említettem, hogy a földet mint élő tömeget kell tekintenünk, az életet benne a mikroorganizmusok miriádjai képviselik és ezek hasznos vagy káros fajainak kialakulása a termékenységre döntő befolyással bír. A földben élők és azok életfeltételeit gyakorlati szempontból már eléggé ismerjük, módunkban áll tehát ezirányban is kedvező befolyásokat gyakorolni.

A föld kémiai élelmézeése által nyújtott adatokat eddig, sajnos, legfőképpen tápanyagelméleti szempontból vették figyelembe, ami nem bizonyult helytállónak. Ma már tudjuk, hogy ezek ismeretére egészen más okból van a szakembernek szüksége és azokat a legtöbb esetben igen nagy gyakorlati eredményekkel lehet és kell felhasználni.

Eme igen röviden vázolt tényekből kiindulva kell az összes mezőgazdasági tényező befolyását szem előtt tartva a termelést irányítani és összhangban az anyagi és üzleti szempontokkal egyáltalán az egész gazdasági heizettel kifejleszteni.

Mind ezt a gyakorlati gazdától követelni nem lehet, nem is képes rá, mert más irányú elfoglaltsága ezt lehetetlenné teszi és éppen ezért szükséges, hogy a tudomány által nyújtott felismeréseket egy centrális állami szerv és a kerületi mezőgazdasági kamarák vigyék át a gyakorlatba. Ezt azonban csak akkor fogják eszközölhetni, ha kellően képzett és elegendő szakember áll majd rendelkezésre, mely irányban a nálam és vezetésem alatt álló állomás a hozám beosztásra kerülő asszisztensek kiképzése által fog segíteni.

A Győrött székelő Felsődnunántuli Mezőgazdasági Kamara az ide vonatkozó kísérleteket több gazdaságban megkezdte, amelyek részére pontos, talán biológiai térképének nevezhető felvételeket létesített, amelyek alapján egy a trágyázásra, mint a vetésforgó beosztására nézve rendkívül hasznos utasításokat képes szolgáltatni. Utasításait szerint kísérleteket folytat továbbá speciális baktériumtenyészetek oltásával, melyek különösen a pillangósvirágokra nézve már annyira kifejlődtek, hogy azok céltudatos alkalmazásával igen nagy eredményeket lehet elérni egy az alkalmazott pillangósoknál, mint az utóterményeknél. Erről vonatkozólag egy mint az általam készített speciális növényvirokokkal azokban a gazdaságokban, amelyekben én magam mint tanácsos dolgozom, igen szép eredmények mutatkoznak.

Az „Azotogen“ név alatt forgalomban levő, csakis a különféle pillangósvirágok részére alkalmas baktériumtenyészetek szigorúan tudományos alapon készülnek, azok hatása minden tekintetben már tisztázva van és céltudatos alkalmazás esetén mindenkor nagy eredményeket biztosít.

Másképpen áll a dolog az „Azoform“ név alatt forgalombahozott tenyészetekkel. A cég által állított tulajdonságai eme készítménynek nincsenek bizonyítva, sőt ezeket a német tudományos világ a leghatározottabban tagadásba veszi. Saját kísérleteim szerint ilyszerű készítményeket minden gazdaságban igen egyszerűen és olcsón (holdankint körülbelül 1000

korona költséggel) elő lehet állítani minden növény részére. Ezek nem nagy, de mindenesetre számottevő hatásokat fejtenek ki, ha kellőképpen lesznek készítve és alkalmazva.

Meg kell még említenem a már sok gazdaságban kísérlet tárgyát képező „Edafontelep“ tenyészeteket. Ha ezek kellő szakértelem és felügyelet mellett készülnek, feltétlenül biztosítanak oly hatásokat, mint amelyeket egy jó műtrágyázással el tudunk érni, sőt amint tapasztalom, hatásuk a második évben fokozódott is. Erre nézve határozott bizonyítékaim vannak. Teljesen tisztában vagyok már megfigyeléseim alapján a helyes készítési eljárás folyamatával is.

Meg kell még említenem a ma már minden gazda előtt ismeretes „vetőmagstimuláció“-nak nevezett amatümenyit is, amely szerint az elvetett magvak bizonyos kezelés által gyorsabb és erőteljesebb fejlődést mutatnak. Ezt az eljárást, melyet Popoff bolgár egyetemi tanár bővebben igyekszik magyarázni, én már régről, egészen más, a gyakorlat részére sokkal egyszerűbben megvalósítható módon eszközölöm és erre vonatkozó nagyban eszközölt kísérleteim igen meggyőző eredményeket mutatnak.

Mindezeknek az említett újabb felismeréseknek tudományos vizsgálatát az állam támogatásával most már módomban áll teljesíteni és az elért eredményeket kimélyíteni, amál is inkább, mert már számos nagyobb gazdaság és uradalom munkásságomat igénybe véve módot nyújtott arra, hogy a legtágabb keretek között dolgozhassam.

Örjasi munka áll előttünk, az eddig mutatkozó eredmények a legszebb eredményekkel kecsegtetnek, melyeket általánosítani kell és fogjuk is, mert egy földművelési minisztérium, mint a mezőgazdasági kamarák most már a tényleges megvalósítás útjára léptek. Nincsen tehát már másra szükség, mint a gazdaközönség bizalmára és jóakarataira az ügygel szemben, amit biztosra veszek szintén, mert ha látni fogja az eredményeket a most még bizalmatlan rész, úgy önmagától be fog ebbe saját érdekében kapcsolódni.

Cserhársurány.

Kreybig Lajos dr.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Döhrmann Henrik.

Minősítő próbak szerepe a lótenyésztésben.

„A német melegvérű lovak tenyésztésére és kipróbálására alakult birodalmi szövetség“. Körülbelül így hangzik magyarra fordítva a németbirodalmi „Reichsverband für Zucht und Prüfung deutschen Warmbluts“ (Berlin W., Ranke Str. 36.) címe. Kénytelen-kelletlen el kell fogadnunk végre a „melegvérű“ és „hidegvérű“ lófajtáknak és jellegeknek ilyenként való megkülönböztetését, jóllehet az állattan szempontjából visszatetszőnek látszik is, mert különben igen hosszadalmas körülírással bírnak csak összefoglalni két különálló nagy csoportba ezt a kétféle lótenyésztést. Németországnak a melegvérűnek nevezett csoportjába tartozó lófélésegeit ugyanis nem nevezhetjük kivétel nélkül nemeseknek, sem keletieknek, sem félvérűeknek, mert vannak közöttük nagyon is kevésbé nemesek, nagyon is nyugati eredetűek és végül állítólag tiszta fajtákat alkotóak is, melyeket végre sem nevezhetünk félvérűeknek.

A fentemlített szövetség a német — mondjuk röviden — félvértenyésztésnek a legfőbb szervezeti egysége. Ezidőszerinti elnöke a német birodalomnak legnagyobb és legjelesebb félvértenyésztője, v. Zitzewitz-Weedern. A tenyésztési ügyek intézője G. Rau, a Németbirodalomnak jelenleg leghírnevesebb hippológusa, míg a teljesítőképesség kipróbálására

FORDSON-TRAKTOR

azonnal
szállítható
raktárunkból

Alapított: 1898.

MELIS és PINTÉR, SZOMBATHELY

a FORD MOTOR COMP. autorizált képviselője.

MELIS és PINTÉR, Budapest, V., Széchenyi-u. 3.

Szőlőlisztharmat ellen: SULFAROL

100 l. bordól vagy perosanléhez 1/3-1 kg.

lisztharmatot

SULFAROL

gyógyít

gyors, biztos hatás!

CHINOIN

GYÓGYSZER- ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R.-T.
Telefon: 162-36, 135-34, 33-30

UJPEST

vonalkozó ügyeket az e téren szaktekintélynek elismert Aug. Andreas vezeti. Magában egyesíti a szövetség a Német Birodalom összes önálló lótenyésztőszövetkezeteit és a ló- és lovasügy minden személyes érdekeltjét, mintegy 10,000 főnyi számban. Minden tekintetben képviseli ezek érdekeit és felvilágosítással szolgál a német lótenyésztés felől az iránta érdeklődőknek.

A birodalmi szövetség irányítja a melegvérű lovak kipróbálásának egész Németországra kiterjedő rendszerét. 1924-ben a német birodalomban 520 verseny-napon 2000 próbaszámban mintegy 13,000 ló lett nyilvánosan kipróbálva teljesítménye tekintetében a használat, a fényezés, a lovas- és a hajtósport terén. Ennek a kipróbálásnak, melyet nálunk a Magyar Lovassport Egyesületek Országos Szövetsége és az abban szövetkezett tag egyesületek végeznek a fővárosban és vidéki központokban időközönként rendezett lovasmérkőzéseiken és hajtóversenyeken, az a célja, hogy a tenyésztés termékeit minősítse, az igazi értékeket egy a piac, mint a tenyésztésben tekintetbe jövő szelekció szempontjából mintegy a minőség bélyegével ellássa.

A kettős célnak megfelelően a német birodalmi lótenyésztő és lóminősítő szövetség február és november havában egy-egy nagyszabású nemzetközi lovas-torna és hajtóversenyek rendezésére Berlinben, mely alkalommal az összes német félvérű típusok és hasonló jellegű fajta képviselői nyilvános minőségi próbát tesznek. Ezenkívül minden évben az összes fontosabb német lótenyésztőkörzetekben nagy tenyészkanadázásokat tart a szövetség, amelyeken pl. 1924-ben 67 ilyen kiállításon 1400 díjat osztott ki.

Kétségen kívül követésemelő példának kell tekintenünk a német lótenyésztésnek ezt a koncentrikus és tömör szervezkedését, mert végre a mi köztenyésztésünk közgazdasági értékelésének szempontjából sem lehet közömbös, vajjon a magyar ló teljesen minősítetlenül, olcsó tömegáruként megy-e a külföldre, vagy pedig a kérdésben forgó szervezet megteremtésével módot nyújtunk-e arra, hogy a kipróbált kiválóbb anyag ilyenként minősítve lépjen a világpiacra és ezzel a tenyésztés érdemei is elvegyék jutalmukat.

Az hiszem, hogy minálunk is megvannak egy ilyen országos szervezet létrejöttének a lehetőségei. Vannak kiváló tenyésztőink nagy számban, akik szövetkezhetnének közös érdeksoportokat alkotva. Van országos törzskönyvünk, melyet azonban lótenyésztőink nem vehetnek igénybe, mert nincsenek (legalább a magántenyésztésben) egyöntetűen jellegzett tenyésztési típusaink, vagy ha vannak is, azok nincsenek sem kellően csoportosítva, sem pedig mint ilyenek nyilvántartva. Van továbbá a Magyar Lovassport Egyesületek Országos Szövetségében (Budapest, VIII., Esterházy-u. 32. Nemz. lovarda) egy olyan szervezetről, mely a tehetségpróbák rendezését tűzte ki feladatának és végül — bár tenyésztés szempontjából elsőnek kellene említenem — az OMGE mint a legkiválóbb lókiállítások rendezője és legrégebbi istápolója. Hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület mennyire szívén viseli a lótenyésztés ügyét, az is mutatja, hogy a legközelebb általa kiadandó „Magyarország állattenyésztése irásban és képen” című nagyszabású munkában a magyar lótenyésztés ismertetésének is fényes helyet akar juttatni.

Ennek a magyar, német és francia szöveggel és az érdekelt tenyésztő üzemek által szolgáltatandó sikerült lófényképekkel megjelenendő szép munkának nemcsak az a célja, hogy a belföldi lótenyésztő és lovat vevő érdeklőségeknek mintegy képes katalógusul szolgáljon, hanem egyúttal az is, hogy a művelt külföldön hasznos propagandamunkát végezzen a magyar ló kivétel érdekében. Erre pedig feltétlenül szükségünk van, hogy megmutassuk a külföldnek, hogy régi hírneves lótenyésztésünk, melyet a hosszú háború, a romboló forradalom és a román megszállás alapjaiban is feldúlt, ismét talpraállított és újult erővel és megnövekedett gondossággal folytatja termelését. Szüksége van a magyar lótenyésztésnek arra, hogy a külföldet figyelmeztesse, hogy nem olyan lovak termelését tekinti főfeladatának, amilyeneket például manapság a görögök keresnek nálunk és amelyet 4-5 q buza árival megfizetettnek vélnék, vagy az oroszok által tömegesen szedett áru, melynek ára a 12-16 q buza egyenértékét alig haladja meg. Ez is egyik célja az OMGE által kiadandó propagandamunkának, hogy a külföld értékesebb vevőit is idevonzza főleg, nem pedig azokat, akik személtárában szeretnék kotározni, esetleg olcsón szerezhető gyöngyök után.

A német példát követendőnek tartom. Lótenyésztésünk színe-jára hasonló szervezésre szorul. Ez nem állami, hanem társadalmi feladat: Meg kell állapítani a különböző használati, fényezési és sportcélú fajta termelési típusok mintaképét, a tenyésztendő különböző jellegek standard-ját. E mintajellegek szerint kell a nagyobb tenyésztőknek csoportosulniuk. Ezek szerint kell megállapítani az Országos Törzskönyvnek a lovakra vonatkozó külön osztályainak szabályait, melyek egyúttal a tenyésztés irányításában is mértékek és irányadók lesznek. Minden egyes csoport tenyésztőegyesületet alkot. Az egyesületek összessége a tenyésztők szövetségét teremti meg. Ez utóbbi szövetségre lépni törekszik a Magyar Lovassport Egyesületek Országos Szövetségével, mely magában véve az ország különböző lovas- és hajtósportegyesületeit foglalja magában. Így alakulna ki a német minta szerinti „Magyar lótenyésztő és lóminősítő országos szövetség”, mely, hogy ismétlésekbe ne essünk, programjával és feladatával választja mindazt, amit a tanulmány elején a hasonló célú német Reichsverband munkaköréről írtunk.

Sokan lesznek a t. olvasók közt, akik a szövetségek szövetségének e labirintusán mozolyogni fognak és akik — következetesen — a német szervező számára gondolnak, melynek azonban, köztudomás szerint, a németek nem egy fényes sikerüket és fölényüket köszönhetik a háborúban is. Biztosra vehetjük továbbá, hogy ha a magántenyésztés jobb rétegeinek az imént vázolt rendszer szellemében való szervezkedését keresztülviszik, akkor a magántenyésztés szervezeti részei termelésének színvonala szinte kézzel fogható, hatalmas emelkedést fog mutatni. A jövő egyik sürgetőbb feladatának tekinthetjük tehát a nagyobb tenyésztők körében a következő egyesületek megalakulását:

Magyarországi lótenyésztők Egyesülete

magasvérű angol félvér
nehézabb angol félvér
Nomius
Arabs
lippicai
belga, percheron stb.

D. H.

Költségesebb-e a buzacsávázáshoz rézgálic helyett a higanyos és porcsávázószerek használata?

(A M. Kir. Mezőgazdasági Növénybiokémiai Intézet közleménye.)

Nálunk a buzaliszög elleni csávázáshoz a rézgálicot használják a legelterjedtebben, annak ellenére, hogy egy tudományos kísérlettel, mint pedig gyakorlatilag is bebizonyítást nyert, hogy a rézgálic károsan befolyásolja a buza csírászatát és nem nyújt biztos védelmet az üszög ellen, mert nem áll meg az üszögspórákat. A rézgálic használata annyival is inkább nem indokolt, mert manapság már több olyan csávázószert ismeretes és van forgalomban (pl. Uspulun, Higosan, Tillantin higanyos csávázószerek, Porzol porcsávázószert), amelyek a rézgáliccal szemben nem hatnak károsan a vetőmagra s emellett biztos védelmet nyújtanak az üszög ellen.

A rézgálichoz való ragaszkodás, eltekintve bizonyos megszokottságtól, abban találhatja a magyarázatát, hogy a rézgálicot úgy tekintik, mint a legolcsóbb csávázószert, amelynél a higanyos és porcsávázószerek jóval drágábbak. Az alábbiakban arra kívánok rámutatni, hogy a rézgálicnak mint csávázószertnek az olcsóságaos vetett hit tévedésen alapszik, mert tulajdonképpen a rézgálic nem a legolcsóbb, hanem éppen ellenkezőleg a legdrágább csávázószert.

A rézgálicnak a buza csírászatára gyakorolt káros hatása folytán a rézgáliccal csávázott buza lassan és egyenlőtlenül fejlődik és az elvetett magvak 5-10, esetleg még nagyobb %-a egyáltalában nem kell ki, bentmarad a talajban és ott megsemmisül. A gyakorlatban a rézgálicnak ezt a káros hatását úgy igyekezzenek ellensúlyozni, hogy a rézgáliccal csávázott buzából kat. holdankint 5-10 kilóval több vetőmagot használnak. Ezzel szemben a vetőmag csírászatát károsan nem befolyásoló, sőt inkább azt elősegítő higanyos és porcsávázószerek alkalmazásánál vetőmagpótlásra nincs szükség, tehát az ilyen szerekkel becsávázott buzából 5-10 kilóval kevesebb vetőmag kell 1 kat. holdra, mint a rézgálicos buzából. Ezek alapján most már kiszámíthatjuk, hogy mennyibe kerül a rézgálicos csávázás. Egy kiló rézgáliccal (1%-os oldatot használva) átlag 4 métermázsza búzát lehet megcsávázni, tehát 1 métermázsza buza megcsávázásához ¼ kiló rézgálic szükséges, amelynek jelenlegi ára 4000 korona, ha csak 5 kiló vetőmagpótlást — melynek jelenlegi értéke kerekén 25,000 korona — számítunk, akkor is 29,000 koronába kerül 1 métermázsza búzavetőmag rézgálicos csávázása. Ha rézgálic helyett higanyos csávázószert használunk, elessik a vetőmagpótlás s miután a csávázással járó munka itt is annyi, mint a rézgálicnál, úgy csakis a higanyos csávázószert ára jöhet tekintetbe, ez pedig 1 métermázsza búzára számítva átlagban 10,000 koronát jelent. Ezek szerint a legszerűsebb számítást melletti is kerekén 20,000 koronával drágább métermázsánkat a rézgáliccal, mint valamely higanyos szerrel való csávázás.

A porcsávázószerek sem drágábbak a rézgálicnál, mert például ugyancsak 10,000 korona értékű porzol szükséges 1 métermázsza buza beporzásához, sőt vég-eredményben még ennél is kevesebbe kerül, mert a porcsávázás nem jár annyi munkával, mint a nedves kádcávázás.

Azoknak a gazdáknak, akik saját szemekkel akarnak meggyőződni a rézgálicnak említett káros hatásáról, nagyon ajánlhatom, hogy kísérletképpen vessenek egymás mellé rézgáliccal és valamilyen higanyos csávázószerttel vagy porzollal csávázott búzát s kísérjék figyelemmel a buza kikécsését és fejlődését. Nagyon kívánatos volna, ha az ilyen kísérleteket végző gazdák, a köz érdekében és adaggyűjtés szempontjából észleleteiket egy levelezőlapon közölnék a növénybiokémiai intézettel (Budapest, II., Debrői-ut 15.).

Nemsokára itt lesz az ideje, hogy a gazdáknak gondoskodniuk kell az ősi vetéshez szükséges csávázószert beszerzéséről. Az elmondottak alapján mindenki saját jól feljött érdekében cselekszik, ha rézgálic helyett az említett csávázószerek valamelyikét fogja majd használni. A rézgálicnak, mint csávázószertnek a kiküszöbölése s helyette valamelyik higanyos csávázószert, vagy porzol alkalmazása nemcsak 20,000 K. megtakarítást jelent métermázsánkat mindjárt a csávázáskor, hanem ezenkívül először is biztonságban megvédi a termést az üszög ellen mint a rézgálic, másodszorban pedig a gyorsan kikécs, egyenletesebben és erőteljesebben fejlődő vetés a terméshozamra van kedvező befolyással.

Budapest. Bodnár János dr. egyetemi ny. r. tanár a növénybiokémiai intézet vezetője.

A gazdaközönség köréből.

A szikes talajok.

A szikesek megjavításának a kérdése évek óta napirenden van és a gyakorlati gazdákat éppen úgy foglalkoztatja, mint a tudomány férfait.

WD-TRAKTOR VEZÉRKÉPVISELET: **„LIGO” R.-T.** KEREKES ÉS TANKRENDSZERŰ **TRAKTOROK** 23 ÉS 50 LŐERŐS **MOTOREKÉK** 50 LŐERŐS **WD**

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA

TELEFON: 104-12. NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS TARTÓS, ÜZEMBITOS NÉMET GYÁRTMÁNY PÓTALKATRÉSZEK 172 JAVÍTÁSOK

Mezőgazdasági gépek és eszközök, MOTOBOK, MALMOK Kérjen árajánlatot!

Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta- raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

Az alábbiakban megjavítása kéréseit közli.

Kísérletet feljavítására nyult. Kísérletet szórással nem ért meg trágáru felüliszóron nap sugar elvégezi a csak arra a kapálás fogasoljuk éri, a felső

A szikes tömöttségének ha annak növényhajás is pusztul

Eljárásom kezű: 80 c. Ha ennél a talajok, aklyezek el. soha ki nem tett fát sem gekben sem sem. Figye kenek-e, szas tapasz él soká, ha

Második a hajszálgy reket is el. Megfigyelés a fakra fels fa csakis ültetendő. H tagságban u került mes stb. visszake előbb említe

Megfigyel szikes talaj kitűnőbb ter a szikbenyu utjan való p jön felszínre elvisz magáv a faültetést vissza ne sz gyűjtőgödört

Lehet a sz kel telített sz a gödör fölé a fa gyökere jük a fát. D szénsalak föl adni, hanem salakkal is é

Arokpartra az árokba a amely kő, ka történi rend vastag mészf felőli részen

Megfigyelés hogy lehet a de szénsalak jó földel va dályozhatjuk csakhamar u Mezőtur.

MA
Mo

MA
Mo

Az alábbiakban Szabó János nyug. máv. főellenőrnek ebben a kérdésben írott két cikkének a szik feljavítása körüli eljárást közelebbről megvilágító részleteit közöljük:

Kísérletezéseim világosan meggyőztek, hogy a szik feljavítására a szénsalak eddig a legjobbnak bizonyult. Kísérletet tettem a törekszálmával való beszórással is, azonban, őszintén mondva, teljes célt nem értem el vele. A szénsalakkal igen, ha fejtárgyául használom — vagyis vetés, ültetés után felülzóróm — 3-4 milliméter vastagságban. A nap sugaraitól a szénsalak felkondorodik és így elvégezi a talaj hajcsövességének megszakítását; csak arra kell vigyázni, hogy mélyen ne történjen a kapálás; legjobb, ha a felcserepedett talajt vasfogasoljuk, vagy vasgerelyezzük úgy, hogyha eső éri, a felcserepedés ismét ne álljon elő.

A szikes talajnak ugyanis egyik főtulajdonsága, hogy tömörségénél fogva hamar kiszárad. De a szikes talaj, ha annak szikója feloldódott, maró hatással is van a növényhajszálakra, majd a gyökérzetre, tehát azáltal is pusztulásnak indul a növényzet és fa.

Eljárásom a szikes talaj befásításánál a következő: 80 cm. mély, 40 cm. széles gödör megásása. Ha ennél a mélységnél fehér vagy sárga agyagföldet találunk, akkor 5 cm. vastagságban szénsalakat helyezek el. A szénsalakkal az a természet, hogy soha ki nem szárad ebben a mélységben. Az így ültetett fát soha nem öntözöm meg a legnagyobb melegben sem, mint az 1918. évi nagy szárazságban sem. Figyeltem faimat, hogy növekedésben csökkennek-e, de nem. Szénsalak nélkül, legalább hosszabb tapasztalataim szerint, a szikes talajban fa nem él soká, ha csak agyagtalajba nem jut a gyökérzet.

Második főtulajdonsága a szikesnek, hogy nemcsak a hajszálgyökereket, hanem a legvastagabb gyökereket is elmarja, minek folytán a fák kivésznek. Megfigyeléseim szerint, a kimarás nagyobb lesz, ha a fára felső vizek folynak; ilyen szikes talajon a fa csakis magasztással vagy dombocskát csinálva ültetendő. Ha szikes az altalaj, akkor 4-5 mm. vastagságban meszet vagy kénsavas meszet, falról lekerült meszkaparakot, timároktól, cukorgyáraktól stb. visszakerült iszapot helyezek el, erre a már előbb említett szénsalakat.

Megfigyeltem azt is, hogy elég sűrűn befásított szikes talaj elveszti idővel a kivirágzását és a legkisebb termőtalajjává válik. A lehulló levelek, majd a szikbenyuló gyökerek csökkentik a hajcsövesség útján való párolgást, tehát kevesebb szikes oldat jön felszínre, mint amennyit a légköri csapadék elvisz magával. Miként említettem, ez okból úgy kell a faültetést végrehajtarmunk, hogy ez a csapadék vissza ne szívárogon, hanem továbbmenjen valami gyűjtőgödörbe, árokba vagy medencébe.

Lehet a szénsalak fölött emberi vagy állati ürülékkel telített szénsalakkal egy negyedrészrel keverve a gödör fölével oly vastagságban adni, amennyire a fa gyökere kívánja; azután ebbe a keverékbe ültetjük a fát. De ha a gyökérzet nem kívánja, úgy a szénsalak fölött közvetlen nem szükséges kevert földet adni, hanem a gyökérzetet lehet közvetlenül a szénsalakkal is érintkezésben.

Árokpártra történő ültetésnél védjük a fa gyökereit az árokból átszivárgó nedvességtől, falazó ültetéssel, amely kő, kavics, cserép, téglák stb. alkalmazásával történik rendes talajon, míg a szikes talajnál 4-5 cm. vastag meszréteggel, természetesen azt csak az árok felőli részen alkalmazzuk.

Megfigyeléseimből levontam azt a következtetést, hogy lehet szikes talajt fásítani, szőlővel beültetni, de szénsalak és mesz kell hozzá. Homokkal vagy jó földdel való meghordással csak rövid időre akadályozhatjuk meg a szik kivirágzását, mert a szik csakhamar újból előtér.

Mezőtúr. Szabó János nyug. máv. főellenőr.

Terméseredmények és a mezőgazdaság helyzete.

F. hó 25-én adta ki a földművelésügyi minisztérium a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelők és gazdasági tudósítók jelentései alapján szerkesztett hivatalos jelentéseit. Eszerint a július 8-ika óta eltelt két hét alatt, 2-3 nap kivételével, általában hűvös és igen zivataros idő járt. A hőmérséklet a nyári évszakhoz képest hűvös volt. Csapadék bőségesen esett a tulnyomó részben zivataros esők alakjában. Országos eső csak július 10-én volt, de a többi napokon is elég nagy része azott meg az ország területének. A zivataros esős időjárás a gabonaműveknél nem kedvezett, főként mert az igen sok helyen még keresztekben kint fekvő gabonák gyakran megszáradtak, ennél fogva a szemek néhol már csirázni kezdenek. Amely aggodalomra adott okot a gyakori esőzés a gabonaművek szemontijából, oly kedvező az összes lábon lévő zöld gazdasági növényekre, amelyek mind dusan fejlődnek.

A buza aratását tulnyomó nagy részben már befejezték, hordása és cséplése teljes erővel már megindult. A cséplési eredmények sok helyen kellemes csalódot hoztak. A buza idej területe 2,533,156 kat. hold. Ezen várható kat. holdankint 679 q, összesen mintegy 1,720,300 q. Legutóbbi becslés kat. holdankint 642 q, összesen 1,623,281 q volt. Mult évben 2,460,564 kat. holdon átlag 5-70 q, összesen 14,034,771 q termett.

A rozs hordása és cséplése folyamatban van, néhol már vége felé jár. A szemek fejlettek s a cséplés itt is kellemes csalódot hozott. Idei területe 1,188,979 kat. hold. Ezen várható kat. holdankint átlag 622 q, összesen mintegy 7,400,000 q. Legutóbbi becslés kat. holdankint 602 q-ra, az összes rozstermés 7,153,122 q-ra becsültetett. Mult évben 1 millió 152,184 kat. holdról learattak kat. holdankint átlag 490 q-t, összesen 5,614,498 q-t.

Az őszi árpaát csépelik, a tavaszi árpa aratását pedig megkezdették. Szemfejlődés mindkettőnél jó. Az árpa idej területe (őszi és tavaszi együtt) 726,329 kat. hold. Ezen várható kat. holdankint 632 q, összesen mintegy 4,588,000 q. Legutóbbi becslés kat. holdankint 601 q, összesen 4,364,968 q volt. Mult évben a 708,593 kat. holdnyi területéről learattak kat. holdankint 452 q-t, összesen 3,203,123 q-t.

A zab a sok esőzés következtében szépen megérsődött s úgy a szem, mint a szárfelődés sokat javult. Több helyen javában aratják. Idei területe 511,741 kat. hold. Ezen várható kat. holdankint 631 q, összesen mintegy 3,230,000 q zabtermés. Legutóbbi becslés kat. holdankint 592 q-ra, összesen pedig 3,028,696 q-ra becsültetett a zabtermés. Mult évben 498,216 kat. holdon kat. holdankint 460 q, összesen 2,280,718 q zabtermés volt.

A tengeri bújás fejlődik és szép, erőteljes cimerét kihányta, esőképződése megindult, minősítő becslése 177.9)

A burgonya szintén sokat javult s a bokrok alatt sok gumó van. Minősítő becslése 196.

A cukorrépat az esős időjárás erőteljesen tovább fejlesztette, sűrű és dus levélzetű. Minősítő becslése 204. A takarmányrépa szintén erőteljesen nő. Minősítő becslése 199.

A kerti vetemények mind igen szépek.

A komló érés előtt áll. Minősítő becslése 201. A köles sokat javult. Korai vetésűjét hányja. Minősítő becslése 232. A kender virágzik és helyenkint nyílni kezdik. Minősítő becslés 233. A len nyívését sok helyen befejezték. Minősítő becslése 233. A dohány

) A minősítő becsléseknél a kitünő termés jelzésére = 1, a jóra = 2, a közepesre = 3, a gyengére = 4, a rosszra = 5 számjegyet használják.

fejlődését az eső jól megindította. Minősítő becslése 226.

A mesterséges takarmányok szép fejlődésnek indultak s elég jó termés mutatkozik.

A rétek fűnövése a sok csapadék hatása alatt jól megindult. Minősítő becslésük 245. A legelők szintén sokat javultak. Minősítő becslésük 200.

A gyümölcsfák általában jó termést adnak.

A szőlők állapota általában véve kielégítőnek mondható, bár a gyakori esőségek országsszerte a peronospora erősebb terjedését idézték elő s helyenkint már a fürtökön is mutatkozik. A peronospora-veszedelem elhárítására a gazdák egyes helyeken már hatodszor is permeteztek. A zivataros esők és ködök több helyen a lisztharmit és szőlómoly képződését is előidézték. Számottevő jégverés okozta károkról csupán Eger vidékéről érkezett jelentés.

A legközelebbi hivatalos vetésjelentést augusztus 8-án teszik közzé.

VEGYESEK.

Kitüntetés. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére Pöschl Béla kiliti lakosnak, a veszprémi káptalan tisztartójának a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Elismerés. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Ferenczy Károly magyar királyi gazdasági főtanácsos, gazdasági tanítóképzőintézet igazgatójának nyugalombavonulása alkalmából, a mezőgazdasági szakoktatás terén szerzett érdemeiért elismerése tudtul adassék.

Az adonypusztaszabolcsi országos szántógépbemutató f. hó 27-én szép sikerrel zárult. A bemutató lefolyásáról és eredményeiről a „Köztelek” vasárnapi számában fogunk részletes tudósítást közölni.

„Hazai növénynevelésünk bajai.” Ezen a címen a Köztelek f. évi július 23-iki számában Rohonyi Miklós fenti című cikkét megjegyezés nélkül közreadtuk abban a feltevésben, hogy olvasónk fognak hozzászólni a kérdéshez. Minthogy a cikkre eddig reflexió nem érkezett, szükségesnek tartjuk az abban levő néhány téves állítás kellő megvilágítása céljából a közleményhez az alábbi megjegyzéseket fűzni: A közlemény szerzője a nemesített vetőmagvak forgalmának szabályozását illetően azt írja, hogy: „az erre vonatkozó földművelésügyi miniszteri rendelet nem tilalmazza „nemesített” jelző használatát az államilag el nem ismert fajtakra, továbbá azt is írja, hogy: „csak az államilag eismert fajták legyenek „nemesített” jelzővel forgalomba hozhatók”. Ez nyilvánvalóan tévedés, mert erre vonatkozóan éppen a földművelésügyi minisztérium részéről történt megfelelő törvényes intézkedés, amely nagyon pontosan és büntető szankciókkal ellátva szabályozza azt, hogy olyan vetőmagot, amely nem nemesített, nem szabad nemesített jelzővel forgalomba hozni. Ez a rendelet, amelyet a Köztelek mult évi január 13-iki 4-ik számában — teljes szövegében közreadtunk, a következőket rendel el:

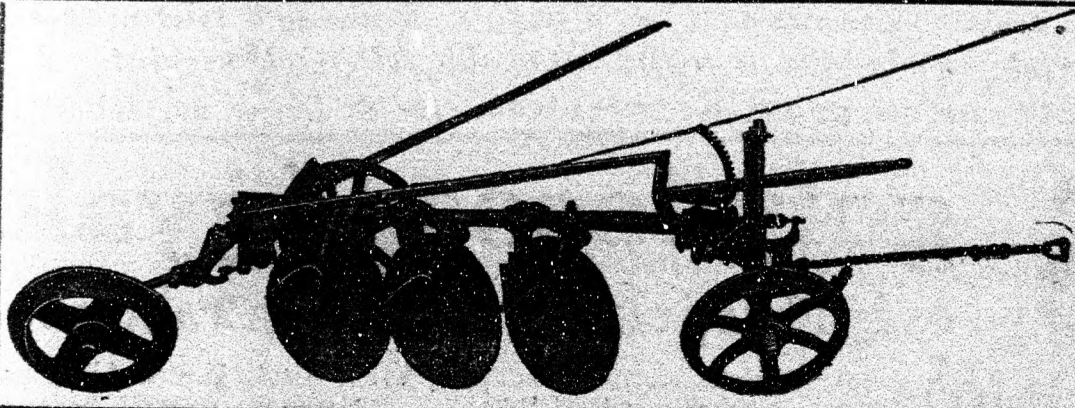
1. §. Nemesített (eredeti nemesített) vetőmag (fűmag) elnevezéssel csakis szakszerű nemesítés útján kitenyészített növényfajtáknak egészséges vetőmagját szabad forgalomba hozni, ha az egyébként a jó vetőmag tulajdonságaival bír. Olyan nemesített növényfajta vetőmagját, amelyet nem az eredeti nemesítést végző termelőnek saját telepén, vagy a felügyelste alatt álló szaporító telepén termeltek, „utántermelés” megjelöléssel kell ellátni s ezenfelül az eredeti nemesítő megnevezése mellett azt is fel kell tüntetni, hogy az az eredeti nemesített vetőmagvak hányadik évi utántermése (például N. N. nemesített búzájának első, második stb. évi utántermése).

Eredeti nemesített vetőmagot csakis a zár sérelme nélkül fel nem bontható módon zárolt (pecsét, fémszárjegy stb.) csomagolásban (zsák, zacskó stb.) szabad forgalomba hozni

MAGO-MOBIL VILÁGHIRÓ AGGREGÁTJAINKKAL meglevő GAZDASÁGI KISVASUTJÁT MOTOROS-ÜZEMRE átalakítjuk!

TEHERAUTÓK MOTOROS LOKOMOTIVOK SZÁNTÓGÉPEK, MOTOROK GAZDÁKNAK HITELEIRE!

TESSÉK ISMERTETÉST KÉRNI TÁVIRATI CIM: 7832 **MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPÉSZET É. T. DAIMAGPUCH. BUDAPEST** AUSTRO-DAIMLER-MAG-PUCH TELEFON: 5-72 Magyarországi állandó képviseletje: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

A „KÖZTELEK” június hó 14-iki számában ismertetett 7966

tárcsás-szik-oke a legideálisabb sziktalajművelő-eszköz, munkában állandóan látható a karcagi földművelésközpontban (közvetlen a vasúti állomás mellett). Ára az Budapest 15 és fél millió korona.

LINCOLN, FORD, FORDSON autorizált képviselste: **HALTENBERGER VILMOS** BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 19. TELEFON: 66-15

WD
vágók, jes
kísérletet
rt 76.

és a csomagolás burkolatán a nemesítést végző termelő nevével és — ha a nemesítő a fajta közelebbi megjelölésére különleges jelzöt (fajtaszámot nevet) használ, ezt a jelzöt is fel kell tüntetni, (például N. N. 15. sz. eredeti nemesített buzavetőmagja).

A jelen rendelettel szabályozott kötelező megjelöléseket az árura vonatkozó hirdetésben, árajánlatban, költvényben, számlán, fuvar- vagy szállítólevélben stb. is alkalmazni kell.

2. §. Annak megállapítására, hogy a vetőmagot valóban szakszerű nemesítés útján állították-e elő, az Országos M. Kir. Növény-nemesítő Intézet, annak elbírálására pedig, hogy a nemesített vetőmag megfelel-e a jó vetőmag követelményeinek a M. Kir. Vetőmagvizsgáló Allomás illetékes.

3. §. „Az Országos M. Kir. Növény-nemesítő Intézet által törzskönyvezett, vagy elismert” megjelöléssel csakis olyan nemesített vetőmagot szabad forgalomba hozni, amelynek az illetékes Intézet törzskönyvezett vagy elismert.

Ily vetőmagnak forgalombahozatalára egyébként az 53.040—1915. F. M. sz. rendelettel kibocsátott „Szabályzat a magyar nemesített növényfajták állami elismerésére és törzskönyvezésére” irányadó.

4. §. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátszza, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kígás miatt az 1895. XLVI. t.-c. és a végrehajtása tárgyában kibocsátott 38.286/1896. F. M. sz. rendelet rendelkezései szerint büntetendő.

Ez a rendelet, amely 1924. évi január hó 1-én lépett életbe, teljes mértékben rendezi hazánkban a nemesített vetőmagvak forgalmát. Azt nem tehetjük, hogy csak az államilag elismert fajták legyenek nemesítettnek nevezhetők, mert olyan fajták, amelyek szakszerűen nemesítettek, nagyon természetesen ilyen jelzéssel engedhetők forgalomba akkor is, ha államilag nincsenek elismertve. A komoly nemesítőnek ugyanis érdeke az, hogy megfelelő fokra fejlett fajtát elismertesse. Tévedése a közlekedésnek az is, hogy: „a friss keletű nemesítő gazdaságok közül alig 1—2 olyan, amelyben komoly munka folyt”. Ez teljesen téves állítás, mert amely nemesítő megkezdte a munkáját, komolyan dolgozott és aki 1—2 évi munka után abbahagyta azt, bár ilyen aligha van, az nem is hozhatott forgalomba vetőmagot. A cikkírónak ez az állítása nyilvánvalóan arra céloz, hogy akadtak egyes gazdák, akik nemesítésként hoztak vetőmagot forgalomba, holott az nem volt nemesített. Ezt az eshetőséget azonban, hogy tudniillik valaki közönséges vetőmagot nemesítésként hozzon forgalomba, a fenti rendelet teljes mértékben kizárja. Egyébként meg kell állapítanunk azt is, hogy hazánkban a növény-nemesítés védelme éppen nem „laza”, hanem mondhatni példásan van szabályozva. Ezzel kapcsolatban csak arra hivatkozunk, hogy amint a szóbanforgó rendelkezés nálunk megjelent, a holland földművelésügyi minisztériumot azonnal meginterpellálták, hogy nálunk, vagyis a keleti országban ilyen közzététel intézkedés történik a növény-nemesítés védelmére és a fejlett Holland állam ilyenekkel késik az új homályában.

Szántásversenyek Borsodban. A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület rendezésében július hó 26-án Mezőcsát nagyközségben az okszerűbb számítási munkák bemutatása céljából 15 kat. holdon aluli kisgazdák részére állami támogatással szántásversenyt tartottak, melyre 11 kisgazda állott ki nagy érdeklődő közönség jelenlétében. **Tarnay Gyula dr.** nyug. főispán ügyvezető egyesületi elnök nyitotta meg a versenyt lelkesítő beszéddel. Sorshúzás után a versenyzők beállították a parcellákba, a háromtagu bíráló-bizottság azonnal munkába lépett és egyórás figyelmük után **Simák Ferenc** birtokos elnök kihirdette az eredményt, mely szerint az első díj (egy „Csepel”-ekét) **Bartha Sándor** 8 kat. holdas kisgazda nyerte el, a második egyesületi díjat (gazdasági kézi eszközök) **Zs. Szabó Sándor**, a harmadikat vitéz **Lengyel Andor** kapta, de minden versenyző kapott egy-egy gazdasági eszközjutalmat. Ugyanaznap délelőtt folyt le a helyi Faluszövetség fiók alakuló gyűlése, a helybeli gazda és polgári társadalom élénk részvétele mellett. Az országos Faluszövetség előadója **Szekeress László dr.** lelkes beszédében ismertette a Faluszövetség célját, szervezetét és munkája ered-

ményét. Ezután kimondották a mezőcsati Faluszövetség megalakulását. A sikeres gazdán rendezésének érdeme a községi előjáróságé, **Zombory Zoltán** főszolgabíró, **Farkas Olivér** földbirtokos és a vármegyei gazdasági egyesületi titkár, **Csérei Lajos dr.** gazdasági főtanácsosé. Ezzel a mezőcsati gazdanappal sikeresen kezdte meg a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület ez évre tervezett kisgazdaakcióit. Legközelebb augusztus 8-án Edelenyben, 9-én a csonka gümörbéli Ragály községben rendeznek szántásversenyeket.

Nemzetközi vásár, árpa- és vetőmagkiállítás Pozsonyban. Folyó évi augusztus hó 23-tól szept. 2-ig Pozsonyban nagyszabású nemzetközi áruvásár lesz. A vásár sikere érdekében a cseh kormány egy személy-, mint az áruszállítás terén jelentékeny kedvezményeket biztosít. Így 18 éven felüli férfi- és nőútazók a csehszlovák vasuti vonalakon 33%-os menetdíjmérsékletet kapnak. Az utazási igazolvány ára darabonként 25 cs. K., a lebélyegzés díja az I., II., illetve III. osztályra 2, 1, illetve 1/2 cs. K. Az igazolványok luxus- és expresszvonatok kivételével minden vonatra, gyorsvonatra is érvényesek. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. a személydíj-szabásánál 50% kedvezményt ad, míg a kiállított el nem adott mennyiséget visszafelé díjmentesen szállítja. Hasonló kedvezményeket nyújt a Dunagőzhajózási Társaság is. A Nemzetközi Vásárral kapcsolatosan árpa- és vetőmagkiállítás lesz, melyet a pozsonyi gabonátörsde rendez, továbbá ugyanezkor tartják az egészségügyi, vadászati, kertművelési kiállítást és a bőrkongresszust is. A kiállítóknak **Knecht J.-nél**, a vásár budapesti képviselőjénél kell jelentkezniük (IX., Mester-utca 3. szám, I. em. 7.) 1-től 3 óráig. Az utazási igazolványok a menetjegyirodában (a Vigadó épületében), valamint ennek budapesti és nagyobb vidéki városokban lévő fiókjaiban is július hó 21-étől kaphatók. Vizum helyett a csehszlovák konzulátus bélyegzője szükséges, melyet az utazási igazolványokra a menetjegyiroda szerez meg — díjmentesen.

Kamarai értesítő. A győri mezőgazdasági kamara hivatalos lapja legutóbbi számában részletesen beszámol a felsődunántúli állattenyésztés emelését célzó szakosztályi ülésről, amelyen a földművelésügyi minisztérium, az OMGE, az Országos Mezőgazdasági Kamara és több országos nevű szakember vitatta meg az **Országos** igazgató által a kamara közgyűlése részére készített javaslatot. Felsődunántúlon az utóbbi hónapokban nagyarányú szervezési munka folyik a népies állattenyésztés minőségének fellendítése érdekében. E mozgalom támogatására legutóbb a földművelésügyi miniszter is részletes végrehajtási utasítást adott ki az alája rendelt szerveknek. A Kamarai Közönség beszámol a **Kreybig Lajos dr.** (Cserhátsurány) vezette alatt álló kamarai agrokémiai osztály eddigi működéséről s a felsődunántúli kerület 8 vármegyéjének agrármozgalmairól.

A bern—ostermundingeri bikavásár. A svájci tarka-marha tenyésztői egyesületek szövetsége folyó évi augusztus hó 26-án, 27-én és 28-án Bern—Ostermündingenben XXVII. tenyészbikavásárját tartja, amely az idén az eddigi jelek szerint itélve, az utóbbi évek egyik legnagyobb szabású szimmentáli tenyészbikavásárja lesz. A tenyészbikavásár programja szerint folyó évi február 1-je után született és háromévesnél idősebb bikák a vásáron részt nem vehetnek, illetőleg háromévesnél idősebb bikák csak abban az esetben, ha legalább két utódjukat jelentették be és vezetik elő. A bikavásáron csak biztos leszármazású bikák vehetnek részt. Azoknál a bikáknál, amelyek törzskönyvi kivonattal legalább három nemzedékre visszamenő leszármazási adatokat tudnak felmutatni, a szövetség külön leszármazási táblákat készít. 15 hónapnál idősebb bikáknál a kiállítóknak a tenyészképességéért szavatosságot kell vállalnia. A tenyészbikavásárral kapcsolatban díjazás is tartatik és a felhajtott bikák a különféle korosztályokban egymással versengenek. A díjak 10—15

frankot tesznek ki. Az egyes állatokon kívül tenyész-csoportokat is díjaznak, aminek célja az, hogy a tenyészbikavásár látogatóinak alkalom nyújtassék az apaállatok átörökítő képességének megítélésére. A tenyészbikavásárra felhajtott állatok bírálatát augusztus hó 26-án fogják megejteni. Értesüléseink szerint az augusztusi bern—ostermundingeri bikavásáron nemcsak a felhajtandó állatok száma és minősége lesz olyan, amely az utolsó éveket meghaladja, hanem a külföldi érdeklődése is fokozottan fog a vásár felé fordulni és úgy tudjuk, hogy Magyarországon is nagy érdeklődés nyilvánul meg a bikavásár iránt.

Állatkiállítás Vácon. A Pestvármegyei Gazdasági Egyesülete 1925. szeptember hó 20-án Vácon állatkiállítást rendez. Az állatkiállítás bemutatandó melegvérű ló, kanca csikóval, fedezettési bárcával; lesz fogatverseny (tekintettel a lóapolásra, patkolásra, feszítő kizárással a koci tisztaságára, hogy van-e rajta reudes név és hely, jelzőtábla stb.), pirostarka bika, tehén borjuval, úszó — kutyakiállítás (komondor, kuvasz, puli, pumi) fajbaromfiállítás. A díjak hasznos tiszteletdíjakból (ostor, kötőfék, pipa, pokróc stb. és oklevelekből) állanak. A kiállítás napján délután Levente-verseny lesz a Váccal szemben levő Pokol-szigeten.

Zab, tengeri, széná és szalma versenytárgyalás. A m. kir. államrendészeti szervek szombathelyi élelmiszer ügye a körzetébe tartozó állomások részére szükséges zab, tengeri, széná, alom- és ágyaszalma szállítására f. é. augusztus hó 24. és 26-án Szombathelyre nyilvános versenytárgyalást hirdet. Részletesebb tudnivalók fenti élelmiszerüzemnél, Szombathelyen beszerezhetők.

Kertészeti kiállítás Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egyesület ez év őszére kertészeti kiállítást rendeznek Debrecenben. Ezen a kiállításon a kertészet minden ágából származó termények bemutathatók lesznek, valamint a földolgozások és eljárások is, ugyancsak a különféle eszközök és gépek, növényvédelmi anyagok stb. Érdeklődőknek jelentkezési ívet és részletes tájékoztatást díjtalanul küld a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi-u. 10.).

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara, hogy az adózó gazdaközönséget az adótervények és rendeletek tömkelegében kellőképpen tájékoztassa, érdekeit megvédelmezhesse, megszervezte és munkába állította adóügyi, üzemi és számtartási osztályt. Az osztály élére és a különleges szakudatást igénylő munkakör ellátására elsőrendű szakembert alkalmazott a kamara. Az adóügyi, üzemi és számtartási osztály a gazdaközönség rendelkezésére áll és ezekben az ügyekben útmutatást és tanácsot ad az érdeklődőknek.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

A 42 év óta fennálló **Fischer J. részvénytársaság** szék- és ponyvagyáral, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvakölcsönöz-intézet.

NYILTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Budapest közvetlen közelében

autóval 40 perc, vasútállomás 6 km., 100 magyar hold szántó, 400 hold favágásra nem alkalmas erdő kőbányával (elsőrendű épületek), 8 szobás lakóház gyönyörű kerttel, 12 magyar hold belsőség

eladó

Bővebbet „Egészséges hegyvidék 1865” szám alatt a kiadóban. 1865

Német kitenyésztésű és a magyar viszonyoknak megfelelő hazai termésű original és egyéb vetőmagvak megbízható eladási forrása a
SATOR VETŐMAGÜZEM R.-T., BUDAPEST
 IV., Kossuth Lajos-utca 4., II. em. • Sürgőnycim: Satormag • Telefon: 28-36
 Termények bizományi vétele és eladása a legjutányosabb feltételek szerint. 8061
 Mütrágya, Kőszén és pácolószerek gyári képviselője. • • • Kérjen árajánlatot!!

F & S golyóscsapágyak
 cséplőgépekhez állandóan raktáron.

Terveket kidolgoz, költségvetés-
 től készíti és gyorsan szállít:

VECSEY JENŐ

okleveles gépészmérnök, Budapest, VIII., Kisstáció-utca 11. szám.
 Telefonok: József 39-02 és József 51-99 Sürgőnycim: Vecseyék Budapest

DEBRECZ
 KUN és TÁR
 DEBRECZ

Hivataltelep
 Kör

105
 l. zep
 45
 l. zep
 105
 gyöny

LUS

Eőrehaladott
 Nagy választék
 5-rétű gallér
 Férfi és női
 Telj

ALA

LÓT

3 kötet

Ar. 112.

„Patria” r.-i. kö

Országos

inga

az Országos M

BERTALAN J.

Budapest, IX.

Vállal kizáró

bérbérlésére, vé

Csakis előzet

szervi ajánlatot,

Adás-vétel B

zódásokat díjtalan

Megbízható B

Bérbérlés

hold szántó, 30

lakóházzal októ

bunza, tengeri- és

lotokkal, nagy la

megyében 600

azonnali átvétel

k. 2. jó talaju gar

Eladó: Bor

sik részén prima

hegy általában v

6rt cserébe.

Köreszünk

tokokat 100 hold

A MA

ered

WEISS

csepeli gy

kormány

sajt kg.-ja kicsinyben 30,000, nagyban 30,000, grói sajt kg.-ja 50,000—60,000, trappista sajt kg.-ja 38,000—40,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, párja 35,000—45,000, tyúk párja 30,000—40,000, hizott ruca kilogrammja 32,000—40,000, hizott pulyka kg.-ja 28,000—32,000, libamáj kg.-ja 70,000—80,000, ludzsír kg.-ja 40,000—50,000, tojás árja 1400—1600 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty la kicsinyben 35,000, nagyban 25,000, Ha kicsinyben 25,000—30,000, harsa kicsinyben 50, nagyban 80, compó és kárász kicsinyben 25, nagyban 30, süllő 1/a kicsinyben 30, nagyban 50 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa egy csomó 2500—5000, petrezselyem egy csomó 2000—5000, zeller darabja 300—2000, kalarábé kg.-ja 200—1000, vöröshagyma kg.-ja 1000—2000, fokhagyma kg.-ja 1600—2500, cékla 1500—4000, fejeskáposzta 2500—4000, kelkáposzta 1000—1500, fejessaláta darabja 500—1500, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 2000 K, nagyban métermázsánként 1400 K, uborka 1000—4000, zöldborsó 200—600, tök 500—2000, karfiol 8000—10,000, torma 14,000—20,000, sóská 2000—6000, spenót 2000—3000, champingomba 50,000—70,000 K.

Zürich, július 28. (Devizásrialt.) Budapest 0.007240, Páris 24'35, London 2501'—, New-York 515 1/2, Milánó 18'77, Berlin 122'50, Bécs 72'55, Szófia 3'75, Prága 15'25, Varsó 98'14, Belgrád 9'07 1/2, Bukarest 2'60.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 143'77 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. Baja. 350 kat. hold bérlet beinstruáláshoz 800—1000 millió korona szükséges.

Cz. L. Földvár. 40 kocsi száraz, egészséges csalamádé egyenlőnek vehető 30 kocsi közepes minőségű szántóföldi, vagy réti szénával.

P. K. Környe. A „Porzol“-lal csávázott vetőmagra bátran adható sorsrágyázás műtrágyával. A gépekre vonatkozó kérdést kérjük megismételni.

F. J. Asszonyrészpuzsita. A helyi viszonyok közelebbi ismerete nélkül kérdésére végleges választ adni nem lehet. Annyi azonban bizonyos, hogy általánosságban a nagy gyakorlatban a gyorsan ható műtrágyáknál, mint a szuperfoszfátnál, chilisátrómnál és 40%-os káliitrágyánál sokkal nagyobb szokott a műtrágyahatás akkor lenni, ha sorsrágyázó vetőgéppel sorbaadják, mintha kiszórják. Hogy a sorsrágyázás nagy átlagban mennyivel hatásosabb, mint a műtrágyáknak szórtan való alkalmazása és hogy mennyire érdemes külön sorsrágyázó vetőgépeket beszerezni, azt a következő közlemény számszerűen kimutatta: György József, „A szuperfoszfátkérdés megoldása“, „Köztelemek“ 1923. 448. old.

P. M. Katymár. A talaj vegyelemzése nyújthat ugyan némi tájékozást annak trágyaszükséglete iránt, de hogy bizonyos talajon milyen műtrágyának, milyen mennyiségben és mily növény alá való alkalmazása lesz jövedelmező, azt biztosan csakis az ott végzett műtrágyázási kísérletek mondhatják meg. Hogy mit kell a legfontosabb műtrágyákról tudni és miképpen kell műtrágyázás kísérleteket végezni, azt a következő, a „Köztelemek“ kiadóhivatalánál is megrendelhető füzetből megtudhatja: Kerpely Kálmán, „A műtrágyák helyes alkalmazása“. Ara bérmentes küldéssel 14,000 korona.

H. F. Elek. A magyar nyelven megjelent könyvek közül Tormay Béla: A szarvasmarha és tenyésztése 3. kiadás, 2. rész, Budapest, Athenaeum, 1901., című könyv részletesen foglalkozik a magyar marhával. Irodalmi adatok feltalálhatók továbbá a „Köztelemek“, „Gazdasági Lapok“, „Erdélyi Gazda“, „Állattenyésztési Szemle“ (Kerpely Béla szerkesztésében 1909—1911.) című szaklapokban. Külön felemlítjük Szász Ferenc cikkét („Gazdasági Lapok“ 1911. évi 12. szám.) melyben a gyorsfejlődésű, erőfeszítő és tejelő típusu magyar marhák testméretei vannak ismertetve.

K. Ságod. Ha kísérleteinél a 100 kg. szuperfoszfátot sorba a leggyorsabbabbnak találta, akkor tessék amellett megmaradni. Az a mérsenység, ami a Thomas-salakkal a talajba kerül, olyan kevés, hogy az mérsenben szegény talajon figyelembe sem jöhet. Hiszen meszezésre szoruló talajokon a kat. holdankinti 20 q égetett mészt, illetve 2 vagon mesziszapadagoktól kezdve szokott csak megfelelő hatás mutatkozni.

CIPŐK ÉS BAKANCSOK

legelőcsébb gyári árban.
Férfi munkásbakancs, kizárólag bőrből, 40—46 sz. K 145.000
Férfi I. sárga színű többbőr bakancs, egyben szabott, kipurított tartós, 40—46 sz. 7946 K 175.000
Férfi sárga strapacipő, amerikai forma, 40—46 sz. K 185.000
Szandál, külföldi barna bőrből, 35—40 sz. K 85.000
41—46 sz. K 98.000
Mindenfajta női cipő, kaktáron.
Postai rendeléseket pontosan teljesít.

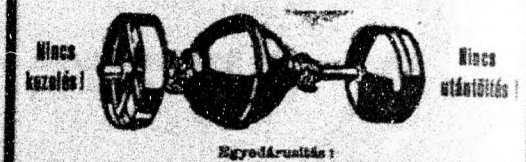
KISS H. cipőnagykereskedő
Budapest, VII., Miksa-utca 13. (Dohány-u. sarok, New-York palotánál)

Megvételre keresünk uradalmi malacokat

páronként 20—30 kg. súlyban. Ajánlatokat darabszám, kor, páronkénti súly és ár megjelölésével kér: **Fuvar-társaság**, posta: **Jásztelek**. 8091

Világszabadalom!
Forró nyárban sem kell jég,

ha húst, tejet, tojást, sört stb. önműködő **A-S** géppel hűt mely ily bámulatosan egyszerű:

Gellért Ignác és Társa R.-T. Budapest, V., Kohány-u. 4. Telefon: 12—91
Wien, III., Kegelgasse 27

Gyapjút

közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legmagasabb áron vásárol
Zeisler Artur
Budapest, V., Szabadság-tér 17. Tőzsdepalota (főbejárati) Telefon: 76—99
Közvetítők sokféle jutalékban részesülnek

Mielőtt jószágait eladná, vagy mielőtt azokat beszerezné, forduljon

SABORSKY JÓZSEF és FIAI

Részvénytársasághoz
Telefon: József 120—25 Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14. Sürgőny cím: Albtz. Budapest
Érdeklődéségekben az 1849 óta fennálló **JOSEF SABORSKY & SÖHNE** WIENI CÉGGEL

FOGLALKOZIK
mindenféle élő és leölt állat értékesítésével.

SZÁLLIT
mindenfajta járműveket, valamint továbbtartásra alkalmas növendékmarhát.

TRIÓRÓK
maronit sojakkal minden gabona tisztítására.
Cséplőgépszállítók
Törökrostatk. Mindennemű lyukasított lemezek.
Vetőmagtisztítótelepek
Lucerna- és löheretisztító triórók
STAEHL és LENNER triórók és lemezlyukasztógépek részvénytársaság
Budapest, VI., Országhír-utca 44—46. sz.

Legjobb, leggyorsabb és legbiztosabb hatású szer a löhère-fejtő **aranka kiirtására**
a **PASTÖTTER**-féle szab. és törv. véd.
„OXALMORT“
mely egyszeri permetezéssel teljesen elpusztítja az arankát míg a löhère és lucerna gyökerei épségben maradván, zavartalanul fejlődnek. Prospektust és árajánlatot kívánatra szívesen küld a magyarországi kizárólagos elárúsító, a
Baranyai Gazdák Részvénytársasága
Pécs, Siklósi-utca 17. 8083 Telefon: 7—47

Magyarországon levő, új, 18 PS.
gőzekekészülék
a legelső német gyárnak a gyártmánya, igen jutányos áron eladó. Ajánlatok B. 2813 jellegre intézendők **Barta Manóhoz**, Budapest, VI., Teréz-körút 24/a. szám. 8026

Gőszántáshoz, csépléshez és egyéb mezőgazdasági célokra legelőcsébb és ollyóny felületűek mellett szállítható
karwini szén
URBÁN
SZENKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 12.
LARIŠCH-MÖNNICH-ÉK KARWINI BANYÁK EGYEDÁRUSÍTÁSA
Telefon: 63—40, 53—41, 53—42, 172—73

„IRUS-MŰVEK“ NAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA BUDAPEST, VI., Podm. utca 21. Sürgőny címe: „IRUS“
Telefonszám: 97—63
Specialitásként szállít azonnal a legjobban bevált szab. eredeti **„IRUS“** darálókat és **MALOMBERENDEZÉSEKET** „Hordmühlsau“ hámozógépeket az összes gazdasági magvak, szilvas és rostos termények feldolgozására
Továbbá szállít **NEUMEYER** Herkules motorekéket szivógáz-, petróleum- és benzindüzemre
A modern technika legteljesebb alkotása
Szánt Arat Cséplés Vontat
Elsőrendű referenciák 7110 Legmegszelhető jótállás

GAZDASÁGI NYOMTATVANYOKBÓL
Kérjék ki a „PÁTRIA“ nyomda r.-i. nyomtatványosztályától, BUDAPEST, IX. kerület, Gili-ut 25. szám (Köztelemek).

Telivér amerikai ügetőménes-eladás
Tenyésztésváltozás miatt **Bibó Dezső** szunyogpusztai bérgazdaságában eladó 14 darab anyakacsa, csikókkal, 1 darab fedező mén és 18 darab 1—3 éves csikó. Érdeklődők forduljanak az alábbi címre: **Szunyogpusztai bérgazdaság**, u. p. Enying, Veszprém megye. Levélbeli értesítésre **Lepény** állomáson érkezőket kocsival várja. 8065

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GŐZ- ÉS MOTOREKE-OSZTÁLYA

A „RHEINMETALL“ kötépes forrógőzökék
és az amerikai „CORNICK“ motorekék
VEZÉRKÉPVISELETE

BÉRSZÁNTÁSOK

ALAPÍTÁSI ÉV: 1883.

Sürgőnycim: „DÉBERT BUDAPEST“

TELEFON: 139-15, 79-43

Budapest, 1925. július 27.

V., VÁCI-UT 98.

Az Adonypusztaszabolcson rendezett országos szántógépbemutató
tekintetes Rendező-Bizottságának

Budapest

*Az a hatalmas erkölcsi és anyagi siker, amellyel
a folyó hó 25-én, 26-án és 27-én rendezett szántógép-
bemutatón a gazdatársadalom bennünket elhalmozott,
azt a kellemes kötelességet rója reánk, hogy ezen
elért eredményeinkért a tek. Rendező-Bizottságnak
hálás köszönetünket tolmácsoljuk.*

Kiváló tisztelettel:

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
McCORMICK & DEERING, CHICAGO

VEZÉRKÉPVISELETE

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Erdős s.k. ppa Földes s.k.

A középirtok legalkalmasabb szántógépe az
Államgépgyári kétgéprendszerű XCT jelű gőzekekészlet
 Teljesítménye óránként 1 magyar hold.
 Rendkívül jutányos áron szállítja:
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
 Nyugati fiók: Vilmos császár-ut 63. sz. Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. Keleti fiók: VIII., Baross-tér 9. sz.

Mangalica tenyészkánok
 és 100 darab tenyészkecske, melyekből 50 db 2 éves, 50 db 1 éves. A nagy díjjal és többesörösen első díjjal kitüntetett tenyészotemből alakult. Cím: **Cséhaj József gazdasága, Cséhaj, Szabolcs megye, vasútállomás Tokaj.** 7888

Cséplési mázsabányák
 vállalatunk nyomtatványos-
 tállyában ezerezhatszék bo-
 "Pátia" Irodalmi Vállalat és
 Nyomdai Részvénytársaság,
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

LUTZ
 LAKKOK
 KLIMERT LEJÓBB
 MINŐSÉGBEN
 TELEFON: JOZSEF-9346
Lutz Ede és társa
 LAKK ÉS FEJTEKÉNYAR R.T.
 BUDAPEST VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

ERDÉLYI MÁRK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár
 és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-25
 Sörgöncim: „Cécske” Budapest

HORDÓKAT
 és mindenféle kádár munkát javítok és készítek helyben és vidéken. 8067
ANGER ANTAL, kádármester,
 Budapest, VII. ker., Klauzál-tér 4.
 Telefon-hívószám: József 136-01. Alapítva 1888

Erdélyi Márk gőzeke-bérszántó vállalata
 Kaposvár közelében, kitűnő karban levő 20-as Heucke-garnitúrával 8060
bérszántást vállal
 Gőzekekészlet esetleg el is adó. Érdeklődők forduljanak gróf Jankovich Bécsán József uradalmi intézőségéhez, Geszt, Somogy megye, hol a bérszántási és eladási szerződések is megkötethetők

Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, teljeskörű, majdnem teljesen új gőzekekkel, vállalja továbbá:
 gőzekekészletek, billenőkék teljes gyári javítását, új tűzszekrények építését, mindenféle kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzekekre rakásról, vagy készit és javit rendelés után.
 Modellek után készit bármely acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
 Mint a Delehsol-gyár budapesti képviselője, állandóan raktáron tart és azonnal szállit új
gőzekecsodronyköteleket
 minden méretben, eredeti gyári áron. 2374

TÖZEGKORPÁT
 ALOMTÖZEGET
 legészir az állapotban azonnal szállit a
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.
 Képzett iroda:
 Budapest, VI., Teréz-tér 28.
 (Fyranis helyiségben)
 Telefon: 65-65, 65-66, 65-68
 Interurbán: 136-07
 Termelőhely és gyár:
 Fenyéd (Somogy)

TEJGAZDASÁGI
 eszközök és berendezések
 mint oncenbergi fejővödörök, fejőszilkkék, tejbődönök, tejmérők, tejhűtők, kannák stb.
Teljes vaj- és sajtgyárak berendezése
 A világhírné LANTZ tejfűlőzőgépek vezérkönyvtalato
 AJÁNLATTAL SZOLGÁL:
HAHN ARTHUR és Társai
 BUDAPEST, VIII., ÜLLŐLUT 52/B
 Sörgöncim: CASE BUDAPEST 234

Fordson
 THE UNIVERSAL TRACTOR

Petróleummal szánt csépel vontat

Azonnali szállításra kapható a „Ford” gyárak közvetlen gyári képviselőjénél:

ANTAL JÁNOS és TÁRS
KAPOSVÁR
 Sörgöncim: MOTOR KAPOSVÁR FŐ-UTCA 22. TELEFON: 4-65

Fordson-Traktorok
Ford-autók

Mezőgazdasági gépek, eredeti alkatrészek ~ Javitóműhely

XXXV

Az általános...
 A vasúti tar...
 Az országos...
 Esztervetelek...
 (Kemény S...
 Az elválaszt...
 (Manninge...
 Új rendeltet...
 forgalmi a...
 Levelezékre...
 Trágyatele...
 Az Országos...
 bemutatás...
 Vegyes közt...
 Tözeke, ker...
 Szerkesztői

Az által...
 Mint a n...
 is megállap...
 vételeimk s...
 minthogy...
 részét teszi...
 annak, hog...
 ség hozzája...
 galmi adó...
 aránt nagy...
 sékeltessek...
 folyó évi N...
 Törvénytar...
 E törvény...
 az általános...
 folyó évi a...
 2%-ra csök...
 ket, valamin...
 közepén ki...
 lapunk mai...
 ban beható...
 Nem mul...
 ne méltassu...
 nagy jelent...
 ettől az adó...
 az általános...
 bizonyos k...
 áldozatot ho...
 körülbelül...
 mond le. A...
 ezen a réve...
 a magángaz...
 lítódnia a fo...
 többletben...
 A forgalm...
 és keresked...
 meréssel ad...
 ternek, azo...
 része ennel...
 amennyiben...
 tünk, a for...
 mintájára v...
 minisztérium

a II...
 és...
 Bejelentés...
 Mai szá...